

Ročník: 106 | číslo: 6 | 8. února 2026 | Cena: 20 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma:

**Závislosti
a cesta k naději**

Editorial

Bible mluví jasně: *Všechno je mi dovoleno - ano, ale ne všechno prospívá. Všechno je mi dovoleno - ano, ale ničím se nedám zotročit.* (1 Kor 6,12). Zotročení - to je to přesné slovo. Závislost není jen slabá vůle. Je to pouto. Řetěz, který se zpočátku zdá lehký, ale postupně tíží čím dál víc. Ano. Závislost se neohlásí dramatickým nástupem, vyvěšením výstražné cedule „bacha, tady končí svoboda“. Většinou má slušné PR. Připlíží se. Nejprve jako pomoc, dobrý sluha, pak jako zvyk, nakonec jako pán.

A právě závislostem jsme věnovali únorové číslo. V měsíci, který si mnozí spojují s dobrovolným odříkáním se alkoholu - asi jednoho z nejviditelnějších ničitelů lidské svobody, jsme se nicméně rozhodli zabrousit i jinam. Ne proto, že by alkohol nebo drogy přestaly být problémem. Ale proto, že existují závislosti, které jsou nenápadnější a společensky mnohem přijatelnější. A snad právě proto zrádnější.

Digitální technologie nevnímáme vždy jako hrozbu. Jsou užitečné. Pomáhají nám pracovat, komunikovat, orientovat se ve světě. Jsou po ruce. V kapse. Na stole. Na zápěstí. Nepočítají se na promile, nepohoršují okolí. Přesto mohou svazovat. Elegančně, s příslibem efektivity, spjení a zábavy.

Digitální technologie se nestaly problémem proto, že by byly zlé. Staly se problémem ve chvíli, kdy jsme si přestali všimnout, jak nás mění. A netýká se to jen návyků, ale i myšlení. Čas strávený před obrazovkami mění náš mozek - zvláště u dětí a mladých lidí. Schopnost soustředění se zkracuje. Čtení delších textů unavuje. Trpělivost s tichem a hloubkou slábne...

Že se vás to netýká? Ruku na srdce. Kde máte v tomto okamžiku svůj mobil? Kdy jste ho naposled použili? Toto číslo ale nechce moralizovat, ani strašit. Ani rozdávat jednoduché rady. Chtěli jsme jen nadhodit pár otázek k zamyšlení. O tom, že dobrý sluha je dar. Ale zlý pán - jak se říká nejen v kartách - bere všechno.

Klára Matoušová

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Farského kolej po 100 letech

Založení specifické koleje pro bohoslovce Církve československé husitské je dílem dr. Karla Farského. Stavba budovy dejvické koleje byla dokončena v roce 1925 a během roku 1926, tedy právě před 100 lety, se sem stěhovali první bohoslovci.

Do roku 1989, navzdory všem dramatickým dějinným událostem 20. století i politickým tlakům a zásahům totalitních režimů, tato kolej žila svým vnitřním řádem a ustáleným upořádáním. Životem v této koleji prošlo mnoho těch, kteří se stali později duchovními. Ve stejné budově od roku 1950 sídlila jak bohoslovecká fakulta s aulou a učebnami, která měla ve svém názvu Husovo jméno, tak i bohoslovecký internát, jehož duchovní program zajišťoval ředitel a spirituál. Fakulta a kolej byly ve vzájemné propojenosti. Utvářelo se zde společenství studentů a učitelů, připomínající vzdáleně prostředí středověké univerzity a koleje, jejichž rysem bylo právě žité společenství. Umožňoval to i menší počet tehdy studujících bohoslovců na fakultě, zejména v 80. letech minulého století. V prostorách fakulty probíhaly přednášky, součástí kolejního života byly pravidelné ranní pobožnosti a bohoslužby, které se konaly buď v dejvické budově, nebo v některém z pražských sborů. Ke společné modlitbě svolával zvučný hlas zvonu umístěného na chodbě schodiště. Kazatelskou a liturgickou službu zajišťoval ředitel, příležitostně učitelé fakulty, podíleli se na nich studentky a studenti. Společné jídlo v reforektáři se zahajovalo četbou žalmu.

Bohoslovci odjíždějící na víkend domů se účastnili bohoslužby ve svých náboženských obcích, případně v jiných církvích, aby je mohli během studia více poznat.

Píše se rok 1989 a s ním přicházejí radikální politické, společenské a kulturní změny. Zvláště pro mladou generaci se otevírají nové možnosti. Doba přinesla vytouženou svobodu, potřebné uvolnění

od všeho dosud svazujícího a omezujícího individuální rozvoj člověka. Výrazem této někdy až bezbřehé svobody bylo i utržení kolejního zvonu. Husova československá bohoslovecká fakulta se mění na Husitskou teologickou fakultu a stává se podobně jako katolická a evangelická fakulta součástí Univerzity Karlovy. V té době fakulta roste početně a rozvíjí se odborně. V dejvické budově je ukončena činnost bohoslovecké koleje a ubytování studentů se přesouvá na Žižkov. Zásluhou aktivity některých tehdejších studentů dochází k navrácení budovy v Praze 3 – Žižkově v Roháčově ulici, kde byla záhy zřízena Husitská teologická kolej. Stala se jako samostatné ubytovací a výchovné zařízení výrazem užší spolupráce mezi církví a fakultou, jejichž představiteli byl tehdejší patriarcha Vratislav Štěpánek a děkan prof. Zdeněk Kučera. Kolej byla řízena správní radou, v níž měla rovnocenné zastoupení církev a fakulta. Kolej byla slavnostně otevřena dne 13. 6. 1991. Na této koleji bydlelo kolem šedesáti studujících na HTF UK, jen část však byla vyznání naší církve. V žižkovské koleji došlo ke zbudování „Kaple siónské“ podle návrhu architekta Petra Kováře a umělce Karla Vostárka. Z budovy ústředí ČČSH v Praze 6 – Dejvicích se vzhledem k již nedostačující kapacitě i nevyjasněnostem kolem nájemného přestěhovala v roce 1998 HTF UK do budovy zrušené základní školy v Praze 4. Spolupráce mezi církví a fakultou v tomto období neprobíhala bez napětí. Jestliže teologická fakulta v rámci univerzity vycházela z požadavku akademické svobody ve své badatelské práci,

Týdeník Církve československé husitské. Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Matoušová,

redaktoři: PhDr. Mirko Raduševič, Bc. Ondřej Syrový, grafik: Milan Udržal.

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiková. Tel. redakce: 220 398 107;

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz, tisk: Grafotechna plus.

Distribuce a reklamace: ADLEX, spol. s r. o., Xaveriova 1888/45, 150 00 Praha 5.

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117,

email: prodejna.blahoslav@ccsh.cz.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

pak církev přece jen klade důraz na službu, která je přijetím určitého omezení, na konfesní charakter a řád duchovního života. Budova koleje v Roháčově ulici byla převedena do majetku fakulty a vlastníkem se stala Univerzita Karlova. Život ubytovaných studentů se v této budově odvíjel již bez vlivu církve. Církev si v době, kdy patriarchou byl Josef Špak, v roce 1998 zřídila a vytvořila vlastní Bohosloveckou kolej dr. Karla Farského v 6. patře budovy církve v Praze 6 - Dejvicích. Kolejní kaple se nacházela v místnosti u hodinového stroje. V této koleji se vytvořilo přátelské společenství a duchovní program zajišťovaný spirituálem byl bohoslovci a dalšími ubytovanými studenty spontánně přijímán. Koncem roku 2008 byla kolej plně obsazená a bydlelo zde patnáct studentů. Když se stal děkanem Husitské teologické fakulty prof. Jan Blahoslav Lášek, nabídl budovu v Roháčově ulici církvi ke správě. Za tehdejšího rektora prof. Václava Hampla došlo k uzavření smlouvy o nájmu mezi UK a CČSH od roku 2009. Později byla smlouva prodlužována i za rektora prof. Tomáše Zimy, s ohledem na historii budovy, kterou původně budovala církev jako bohosloveckou kolej. Církev využívala budovu pro ubytování jak bohoslovců, tak i dalších studentů, ale i k učebním a sociálním činnostem, konkrétně pro vzdělávání na Husově institutu, též ve formě vyšší odborné školy i ve spolupráci s Vysokou školou sv. Alžběty. Zázemí zde našli uprchlíci z Ukrajiny a určité prostory využíval nízkoprahový klub Husita pro práci s Romy. Smlouva o pronájmu měla platnost do konce roku 2025. Když došlo na jaře roku 2025 k osobnímu jednání s rektorkou Milenou Králíčkovou a kvestorem Martinem Maňáskem, bylo zřejmé, že UK nebude chtít smlouvu s naší církví prodloužit. V průběhu druhé poloviny loňského roku proto probíhala rekonstrukce 6. patra v budově ústředí naší církve a přestěhování koleje tam, kde byla v letech 1998 až 2008. Velké poděkování patří bratřím Aleši Ptáčkovi z úřadu ústřední rady a Petru Číškovi z Institutu evangelizace a pastorače za to, že se obnově koleje věnovali po technické a organizační stránce a vytvořili tak dobré ubytovací podmínky pro studenty. Jednotlivé pokoje i společné prostory prošly rekonstrukcí a úpravami. V koleji se nachází chodba s velkým stolem pro jídlo

i setkávání. K dispozici je kuchyň. V blízkosti se nalézá knihovna dr. Františka Kováře a v koleji byla zařízena kaple pro společnou i osobní modlitbu. Je více než symbolické, že se kolej vrátila do míst, kde ji založil první pa-

triarcha dr. Karel Farský právě před 100 lety.

Tato kolej, která právem nese jeho jméno jako „Farského kolej“, píše tak opět svoji novou historii.

Tomáš Butta

Světlo jednoty zazářilo na Zderaze - ohlédnutí za ekumenickou studentskou slavností 2026

Pražský kostel na Zderaze se 20. ledna 2026 stal místem jedinečného setkání studentů teologie napříč fakultami a školami. Ekumenická studentská slavnost s tématem „Světlo ze Světla pro světlo“ nabídla bohatý řád bohoslužby, v němž se střídaly modlitby, čtení Písma, zpěvy z arménské tradice i chvíle tichého světla se zapálenými svícemi.

Do služby se zapojili studenti a studentky z pražských teologických škol: D. Trojan (Katolická teologická fakulta UK), B. Laštovková (Husitská teologická fakulta UK), J. Janoch (Evangelická teologická fakulta UK), T. Kortan (JABOK), D. Žáková (VOŠ Husův institut teologických studií), I. Velechovská (Institut ekumenických studií při ETF UK). Jejich čtení, modlitby a chvalozpěvy byly znamením, že právě mladí teologové nesli Kristovo světlo dál – do svých komunit, církvi i společnosti.

Na závěr slavnosti vystoupili s proslovem akademičtí zástupci:

profesor Ivan Wilhelm (emeritní rektor UK, člen správní rady HITS), doc. Jan Roskovec (děkan ETF UK), doc. Jiří Vogel (děkan HTF UK), doktor Alois Křišťan (emeritní ředitel JABOKu), doktor Filip Outrata (ředitel IES), Ing. Miloš Poborský (ředitel ETS). Jejich slova podtrhla význam společného setkání i poselství jednoty, které večer nesl. Slavnost organizovala Církev československá husitská, zastoupená Veronikou Matějkovou, ve spolupráci s Ekumenickou radou církví ČR, zastoupenou generálním sekretářem Mariánem Čopem.

Autor a foto: Thomas Brian Wolf

SETKÁNÍ HUSITSKÉ MLÁDEŽE DIVADLO DUCHA V DOBRUŠCE 17. - 19. dubna 2026

cena:
300,-

přihlášky posílejte do 8.4.
na adresu: mata.bren@seznam.cz

NAD PÍSMEM

Sůl a světlo

Mt 4,12-23

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. Kdo by tedy zrušil jediné z těchto nejmenších přikázání a tak učil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by však zachovával a učil, bude v království nebeském vyhlášen velkým. Neboť pravím vám: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského.“

Sůl a světlo. Dvě věci, které potřebujeme k běžnému životu. Neumíme si představit dlouhodobě žít bez nich. Už Ježíš si dobře uvědomoval jejich důležitost. I On musel jíst a jídlo bez soli? Chodil po světě, ale chodit potmě? Právě proto sůl a světlo používá jako přirovnání.

Jsmo křesťané, a protože se takto nazýváme, měli bychom být solí i světlem. Co to znamená? Stručně řečeno nebát se vyjít do světa a ve svém životě prakticky dokazovat, co pro nás znamená výsada – ano, výsada – být křesťanem. Mnozí z nás vidí a třeba si i uvědomují, že jsme jiní, než „běžný“ svět okolo nás. Právě na tom bychom měli začít stavět, to je náš základ. Pán Ježíš určitě nechce, abychom se světu uzavírali, abychom tvořili jakousi svoji vlastní skupinu, aby se z nás stal zájmový spolek. Je asi utopií chtít žít v dokonalé společnosti nebo chtít změnit celý svět kolem sebe podle našich možná i ušlechtilých požadavků. Je ale v našich silách společnost aspoň zčásti zlepšit nebo se o to pokusit. Jak – to už je i na každém z nás. Naše snaha musí být postavena na víře, na tom, co nám Ježíš Kristus říká. Nejde o to lidi přemlouvat, nutit – to už tady bylo, ale o to, abychom žili křesťanským životem a tak šli ostatním příkladem. I to je totiž ona sůl, ono světlo. Sůl musí chutnat, jinak je, jak Ježíš říká, k ničemu. Světlo musí být vidět, jinak tmu nezažene.

Ježíš dodává, že přišel naplnit Zákon. Že i ten nejmenší v království nebeském je větší, než největší z lidí na zemi. Pro zákoníky a farizeje to musela být zdrcující pravda, vždyť se považovali za elitu, za nejspravedlivější na světě. Lidská pýcha, lidská chyba...

A pro ostatní? Pro Ježíšovy učedníky ale i další lidi? Návod, co dělat, co nedělat a jak správně jednat. Cesta s Ježíšem je totiž jedinou cestou, jak se dostat k zaslíbenému nebeskému království. Amen.

Milan Morava

5. NEDĚLE PO ZJEVENÍ

Přistupte, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil. On je náš Bůh. (Žalm 95,6-7)

První čtení z Písma (varianta I): Izajáš 58,6-9a
(varianta II): Izajáš 58,9b-12

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.

Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Panovníku Hospodine, vysvobod' nás z pout našich hříchů a daruj nám svobodný život ve svém Synu! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 2,1-9

Evangelium: Matouš 5,13-20

Verše k obětování: Žalm 17,5-7

Verš k požehnání (varianta I): Žalm 43,4
(varianta II): Matouš 5,16

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dej, ať dosáhneme plné míry spásy, jejíž příslib jsme přijali v tajemství chleba a kalicha! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 35, 51, 83, 85, 301

Bože, skrze Pána Ježíše Krista prosíme o to,
abychom měli schopnost ukazovat světu,
že jsme solí i světlem
a dokázali mnohé nevěřící obrátit
a přivést k tobě na cestu,
která vede k životu věčnému.

ANKETA

- 1) Jaké závislosti dnes podle Vás nejvíce ohrožují duchovní život?
- 2) Co vám osobně pomáhá neztrácet naději v těžkých životních situacích?
- 3) Jakou roli by měla církev sehrávat vůči lidem se závislostí?

David Frýdl,

farář NO Praha 10 – Vršovice

1) Ty samé, které nás svazují od nepaměti.

Biblický příběh pokušení na poušti hovoří o třech ďábelských lstech, přichystaných na člověka: pokušení moci, majetku a pýchy. Závislost

na majetku, touha vládnout a snaha povýšit se nad druhé, (i tak, že od nich utíkám do virtuálních světů), jsou nejčastějšími cestami, pomocí kterých si člověk vypěstovává nezdravé závislosti. A pro ty, kteří nečtou Písmo, to kdysi jeden biskup vyjádřil triádou, která je branou k závislostem: sex, prachy a všechno, co nám chutná. Nic z toho nemusí být samo o sobě špatné, jenom často trpíme nestřídmostí a máme z toho pak ujímání.

2) Volant a berle, jinými slovy: víra v dobrotivého Pána Boha. Vysvětlím nejprve s tím volantem. Pro mnoho lidí je víra záchrannou brzdou, když se blíží karambol. Ok, i pro takové okamžiky se hodí, ale já se raději pro bezpečnou jízdu držím volantu, kterým se svůj povoz snažím udržet na cestě do cíle. A berle? To je má smeč všem kritikům, kteří víru považují za berličku. Berličkám se vysmíváme, dokud si nadvkrát nezlomíme nohu. Pak jsme za ně vděční. A jak pravil Kazatel: přijde čas – pokud se toho dožijeme, neboť stáří je jediný způsob, jak se dožít vysokého věku, že i „mužové zdatní se zkříví, a člověk se bude bát výšek a úrazů na cestě...“ To se vyplatí mít berli po ruce, ne?

3) Tu, kterou jí určil Pán Ježíš. Být jejich – být naším Lazaretem, naší Bethesdou, rybníkem Siloe, kam se noříme pro své uzdravení. Nebýt z církve otrávený, jak mnohokrát člověk je, ale být v jeho církvi Kristem uzdravený. Od Vánoc mi znějí v mysli kongeniální slova sestry farářky Pavly Zachařové z její básně Apokryf od Bethesdy, která je jejím snem o lepší církvi:

V umučení dlouhém jsem měla jedinou představu o tom co mě zachrání že ruce člověka mě obejmou a první mě do vody nakloní.

Až anděl časem svým zkormoutí Bethesda.

Až dodnes o tom sním v noci se mi to zdá.

Tys mě odtamtud Kriste odvedl zbavil beznadějného čekání.

Proč ve mně dál je sen ježž upředl kdysi můj žal o jiném setkání?

Václav Tomeš,

člen NO Praha 7 – Holešovice

1) Dle mého úsudku každá závislost ohrožuje duchovní život, přestože některé samozřejmě více než jiné. Závislost na cigaretách není totéž jako závislost na pervitinu či jiných tvrdých drogách. Podstatné však je, že prostřednictvím závislosti ztrácíme svobodu a stáváme se otroky dané látky i jejích důsledků, které má na náš život. Jednoduchým příkladem může být pro studenta dnes už téměř typická situace sobotní kalby, kvůli níž ráno nepřijde na bohoslužbu. Tento důsledek je však poměrně přímočarý a relativně snadno řešitelný. Kalbu lze přesunout na pátek, případně se jí vůbec nezúčastnit. Pokud však mluvíme o těžké závislosti, například na pervitinu, dostáváme se do zcela jiné roviny problému. Člověk závislý na pervitinu (nejběžnější tvrdé droze užívané v ČR), zakouší ve svém životě radost prakticky výhradně z dané látky. Jinak prožívá život v apatii a vlivem přepálených dopaminových receptorů není schopen zažít radost jinak než tím, že si dá další hit (dávku). U takového člověka proto nelze hovořit pouze o ztrátě duchovního života, ale spíše o téměř úplné ztrátě lidské touhy po spiritualitě. Tato touha je přebita buď apatií nebo abstinencními příznaky. Jak již bylo řečeno, závislosti člověku berou

svobodu, která je nám dána Hospodinem, i obět, již nám Ježíš přinesl na kříži. Z tohoto důvodu je závislost v přímém rozporu se samotnou spiritualitou. Nelze proto mluvit o tom, která konkrétní závislost ohrožuje duchovní život nejvíce, ale spíše o tom, že čím je závislost silnější, tím více duchovní život ohrožuje.

2) Vždy, když procházím těžkou životní situací, nejvíce mi pomáhá představit si vedle sebe stojícího Ježíše Krista. V ten okamžik si totiž uvědomím, že on na mě skutečně hledí a dává na mě pozor. A pokud na mě občas hodí očko a zkontroluje mě, pak neexistuje situace, kterou bych nedokázal zvládnout. Protože s Kristem není nic nemožné.

3) Církev by měla především nabízet otevřenost a lásku. Se závislým člověkem není často jednoduché fungovat, přesto však máme my jako křesťané povinnost, pokud daný člověk projeví zájem o společenství v některém z našich sborů, jej do tohoto společenství přijmout. Stejně jako Ježíš hodoval s hříšníky, cítím, že i my máme morální odpovědnost překonat ve sboru případné konflikty, které mohou nastat, a neodpírat těmto lidem duchovní život.

Olga Nytrová,

církevní literátka

1) Každá závislost je špatná, narušuje vnitřní rovnováhu a znesnadňuje, ba zneumožňuje nalezení správné hierarchie hodnot.

Jako etička mám hodnoty dávno srovnané a patnáct let jsem to-mu učila své studenty na Univerzitě J. A. Komenského. Jedním z témat bakalářských a diplomových prací, které jsem zadávala, byla problematika bezdomovectví, jež je ve velkém množství případů důsledkem závislosti na alkoholu či drogách, a zároveň falešného pocitu svobody bez odpovědnosti. Působila jsem v minulosti také jeden rok na Ar-

máďe spásy jako šéfka managementu a věnovala se zdejšími klientům. Byli to často mladí lidé, závislí na alkoholu, mezi nimi jsem narazila na výrazné básnické talenty. Jeden z mých tehdejších klientů, výborný básník Ota Ševčík, už nepije téměř deset let. Alkohol mu dal zabrat a okusil i drogy, ovšem jen mimořádně a krátce. Závislosti, jako jsou alkohol nebo drogy, berou člověku vlastní vůli a soudnost a velice mu překážejí v duchovní křesťanské cestě.

2) Pro mne je neopominutelným základem každodenní modlitba a meditace. S nimi spojené vnitřní naladění dodává sílu, odvahu a naději. Od šestnácti let se věnuji sókratovské péči o duši a dialogu. Tento základ jsem si již tehdy stanovila a našla jsem výraznou celoživotní oporu v osobnostech starozákonníka M. Balabána a filosofa M. Machovce a v mládí v celé radotínské partě „kumštýřů“ okolo klasického kytaristy Štěpána Raka. Modlitba a meditace mi vždy pomohla zdolat obtíže a přesvědčit se, že pomoc shůry je neustále přítomna a pomáhá člověku nalézt svou cestu, své poslání, dostat posilu na obtížných životních křižovatkách. Musíme naslouchat v pokoře svému nitru. Vždycky dostaneme ten správný signál a poznáme, kterou cestou jít. Víra je něčím, co má být stále intenzivně přítomno v nitru, máme tak navigaci a víme, kudy se vydat. A také potom potkáváme ty správné lidi, intuice nám napoví.

3) Církev by měla dát naději lidem se závislostmi, naslouchat jim, nabídnout vhodným způsobem radu, pomocnou

ruku, přizvat je do společenství. Jak už jsem řekla, poznala jsem na Armádě spásy několik bezdomoveckých básníků, kteří se své závislosti postupně zbavili. A pomohla jim především křesťanská víra, zapůsobil na ně příklad básníků a básníků v našem společenství v Dialogu na cestě na faře v Praze 8 – Karlíně, kteří jim naslouchali, důvěřovali jim, dali jim naději a příklad. Zvali jsme je, aby vystoupili na našich literárních večerech. A zapojili jsme je do diskusí po vystoupeních, vznikají tak nové kamarádky a přátelské vazby. Lidé v nouzi a krizi potřebují naslouchání a přijetí, potřebují se ujistit, že existuje řešení, že křesťanská pomoc má svou váhu a opravdovost. Že tady mohou najít odpovědi na své otázky a skutečnou kotvu lidskosti.

Josefina Kinclová,

koordinátorka

Setkání mladých věřících ČČSH

1) Pro mě osobně je nejzákeřnější závislost na mobilech a televizních seriálech, protože nám mo-hou snadno vyplnit volný čas a pomalu, ale jistě nám snižují schopnost kritického myšlení.

Sama na sobě vnímám, jak je mnohem jednodušší celé odpoledne „rolovat“ krátká videa na mobilu než se pustit do dalších povinností nebo tvořivých věcí. Tato závislost poskytuje šanci utéct

z vlastních životů. Ne všechno je na tom špatně, a to mě dostává k mnohem většímu problému, kterým je sebedisciplína. Není špatné si po práci či škole chvíli odpočinout jen s mobilem v ruce, ale často nám chybí sebedisciplína, která by nás přinutila ho po půl hodině vypnout.

Na všech závislostech je podle mě nebezpečná ta lákavá možnost útěku z našich vlastních životů a trápení.

Duchovní život nám ale nabízí domov a útěchu. Na druhou stranu duchovní síla, kterou získáváme, něco stojí: otevřenost, píli a obět'. Duchovní život prostě není ta nejjednodušší cesta, a proto jsou závislosti tak silným konkurentem.

2) Víra, že Bůh stojí při mně a že když jsem už podobné těžké situace zvládla, zvládnou i tihle. Dost se spoléhám na svůj vnitřní pocit, že mě povede správným směrem. Pokud však nastanou opravdu těžké a temné dny, prostě čekám, až přijdou ty lepší.

Život není jen plný štěstí a naděje. Bez temných dní bychom nevěděli, jak jsme silní, že jsme je překonali, a zapomněli bychom, jak moc potřebujeme Boží světlo na naší životní cestě.

3) Církev jako taková může vytvářet různé programy, které těmto lidem mohou pomoci v jejich boji. Lidé v církvi však mohou udělat mnohem víc – vyslechnout si příběhy lidí se závislostmi, pokud je budou chtít sdílet, a nabídnout jim otevřená srdce.

Za odpovědi děkuje

Ondřej Syrový

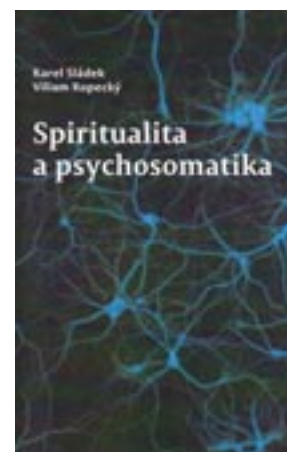
Recenze

Spiritualita a psychosomatika

- když závislost není jen „špatný návyk“

Publikace Spiritualita a psychosomatika vznikla v roce 2017 ve spolupráci teologa Karla Sládka a lékaře Viliama Kopeckého. Už toto spojení napovídá, že nepůjde o běžnou odbornou příručku, ale o pokus vést dialog mezi duchovní a psychosomatickou perspektivou lidského zdraví. Autoři vycházejí z přesvědčení, že člověka nelze redukovat na soubor symptomů ani na „duchovní bytost oddělenou od těla“. Nemoc - a totéž platí i pro závislost - je zde chápána jako komplexní fenomén, který se dotýká těla, psychiky, vztahů i spirituality. Zvláště cenné je, že spiritualita není pojímána moralistně ani jako jednoduchý „léčebný prostředek“, ale jako hlubší rovina smyslu, identity a vztahu k sobě, druhým i Bohu. Pro téma závislostí je kniha inspirativní tím, že ukazuje, jak často za návykovým chováním stojí neintegrovane emoce, trauma, vnitřní prázdnota nebo ztráta smyslu. Právě zde se otevírá prostor pro duchovní práci, která může doplňovat psychoterapii i medicínskou léčbu.

Ondřej Syrový

Jak funguje naše církve

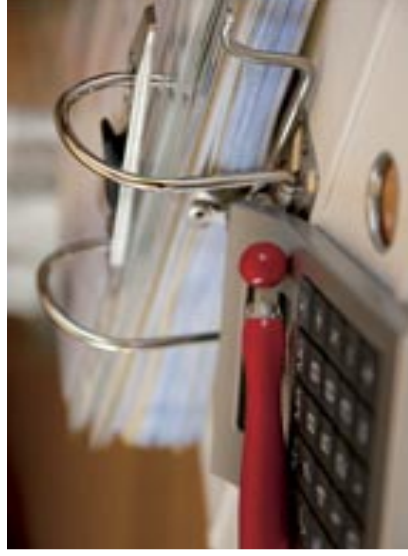
14. Kontrola hospodaření

V každé organizaci je potřeba pravidelně kontrolovat, jestli se správně hospodaří se svěřenými prostředky, a církve není výjimkou. Má své kontrolní orgány na všech úrovních. V náboženské obci jsou to dva volení revizoři, v případě větších obcí to může být vícečlenný revizní výbor. Revizoři vždy před konáním výročního shromáždění náboženské obce, které má schvalovat výsledky hospodaření za uplynulý rok, zkontrolují vedení účetnictví a vydají o něm svou revizní zprávu, aby členové shromáždění mohli mít jistotu, že výsledky, které budou schvalovat, jsou v pořádku. Na úrovni diecéze tuto roli plní diecézní revizní finanční výbor (DRFV), volený na diecézním shromáždění, který vedle toho průběžně kontroluje hospodaření všech náboženských obcí v diecézi. Kontrola se věnuje vedení účetnictví, tomu, zda jsou správně uzavřeny všechny smlouvy, řádně evidován majetek atd. Člen výboru je zván s poradním hlasem na jednání diecézní rady. Na celocírkevní úrovni pak

působí církevní revizní finanční výbor (CRFV), který je tvořen jedním zástupcem z každé diecéze, voleným diecézním shromážděním, a předsedou, kterého volí církevní zastupitelstvo. Délka funkčního období členů revizních výborů je podobně jako u ostatních volených funkcí šest let. CRFV pravidelně kontroluje hospodaření ústředí církve, diecézí a právnických osob, zřízených církví, jako je Husitská diakonie, Institut evangelizace a pastoraace nebo církevní školy. Kromě toho se také věnuje přípravě různých metodických pokynů a směrnic, protože hlavním cílem není trestání chyb, ale pomáhat tomu, aby vše bylo v pořádku.

JK

ilustrace – Pixabay.com

CESTA

Nakreslila: Lucie Kragčířková

Medvědiv zdravý životní styl

„Poslyš, medvěde, měl bys něco udělat se svým životním stylem,“ pravil zajíc a s ustaraným pohledem si medvěda přeměřoval. Bylo to na sklonku podzimu a medvěd byl pěkně zakulacený, protože si pilně vytvářel tukové zásoby na dobu zimního spánku. Zajíc ho přistihl ve chvíli, kdy si do své nory ukládal soudek s medem, pro případ, že by se v zimě probudil hladý.

„Jako zkušební nutriční terapeut ti mohu dobře poradit,“ pokračoval zajíc, „A věř, že změnu skutečně potřebuješ. Jak tak na tebe koukám, tipuji to minimálně na těžkou obezitu a cukrovku, kdo ví, jak jsi na tom se srdcem a dalšími orgány.“

„Počkej, co to povidáš?“ vyděsil se medvěd. „Vždyť jsem úplně zdravý!“ „To se ti jenom zdá, ale kdybychom udělali pár testů... No nic, poslouchej, přijď zítra ráno ke mně do poradny a já ti připravím celkový plán. Uvidíš, že mi ještě rád poděkuješ, až pocítíš tu změnu!“

Medvěd nevěřičně kroutil hlavou, ale přece jen mu to nedalo a druhý den přišel k zajíci. Všude visely barevné plakáty s obrázky štíhlých a vytrénovaných zvířat a moti-

váčními hesly.

„Zařídili sis to tu pěkně,“ pochválil zajíce medvěd, ale cítil se z toho všeho pořád trochu nesvíji.

„Díky, medvěde. Posad se, prosím, hned začneme, můj čas je drahý,“ prohlásil zajíc, nasadil si brýle a zahleděl se do ležstra, které leželo na stole před ním. „Všechno jsem si to tu sepsal. Tak poslouchej: potřebuješ vyváženou stravu, bohatou především na bílkoviny, složené sacharidy, vlákninu, vitamíny. Takže žádné soudky medu! Jist budeš pravidelně, v menších dávkách, stejně tak i spát. Do denního režimu zařadíš mnohem víc pohybu, a to jak kardio, tak silový trénink.“

„Zadř, zajíci!“ záupně vydešený medvěd. „Vůbec ti nerozumím!“

„Chci tím říct, že rozhodně není zdravé se na podzim vykrmit a pak celou zimu spát. Místo tukových zásob by sis měl budovat svalovou hmotu. A to tak, že budeš jednak pravidelně posilovat, třeba zvedáním nějaké zátěže nebo děláním dřepů, a jednak například běhat nebo plavat, což zvyšuje tepovou frekvenci, posiluje srdce a plíce, zlepšuje náladu...“

„Já ale nevím, jestli tohle všechno dokážu, celý život jsem byl zvyklý v zimě spát...“

Kroutil hlavou nešťastný medvěd.

„Je to všechno otázka motivace,“ prohlásil zajíc. „Je pravda, že v létě se sportuje snaže, ale i zima má své jedinečné možnosti. Můžeš kupříkladu objevit kouzlo bruslení. Hlavu vzhůru, medvěde, ty to dokážeš!“ zvolal, když si všiml, jak je medvěd zoufalý. „Nejlepší motivací pro tebe může být varování, že pokud se sebou nezačneš rychle něco dělat, nemusel by ses dožít příštího jara!“

A s touto chmurnou prognózou nešťastného medvěda propustil. Když se ten nebožák pomalu ploužil ke své noře, potkal jezevce.

„Tak co, sousede, už se těšíš do pelechů?“ ptal se ho jezevec, taky patřičně zakulacený před zimním spánkem.

„Ale, z toho letos asi nebude nic,“ mávl medvěd smutně tlapou. „Zajíc mi nařídil, že místo spaní mám běhat a posilovat. A zakázal mi med, místo toho mám jíst bílkoviny a zeleninu.“

„A tys mu na to skočil?“ rozesmál se jezevec.

„Jak to myslíš?“ nechápal medvěd.

„Vždyť je to přece všechno nesmysl!“ smál se jezevec. „Kdybys byl zajíc, klidně si celou zimu běhej a cpi se mrkví. Ty ale nejsi zajíc, jsi medvěd, takže je v pořádku, že půjdeš spát. Stejně tak by mohl ze lvů dělat vegetariány a po jelenech chtít, aby si stavěli hnízdo na stromě. Kašlí na něj a dobře se vyspí. A až na jáře vylezeš ven, klidně si s chutí zaběhni k řece a dej si rybu!“

„Děkuji ti, kamaráde, moc se mi ulevilo!“ objal medvěd jezevce a s radostí utíkal domů.

Jana Krajčírková

2

Soutěž o tři knihy

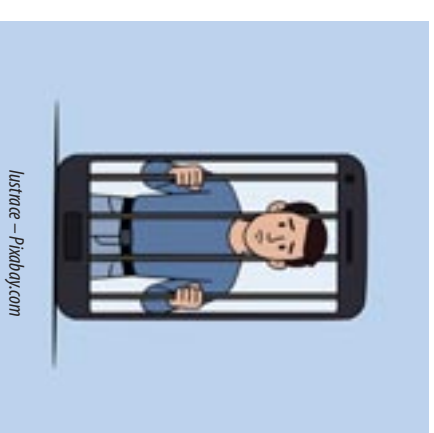
Tentokrát je vašim úkolem vypisovat si písmenka z pravé tabulky v pořadí určeném čísly v levé tabulce – to znamená najít si nejprve jedničku a v pravé tabulce písmenko, které je na stejném místě jako jednička vlevo, potom dvojku atd. Tajenku nám spolu se svou adresou pošlete nejpozději do poloviny března na mail

jana.krajcirikova@csh.cz, abychom tři z vás mohli odměnit knížkou.

Jména výherců otiiskneme v dubnové Cestě.

34	21	7	35	23	11	16
5	28	18	25	14	29	3
24	10	31	1	27	6	22
2	26	13	20	9	19	32
30	15	8	33	17	4	12

D	A	Á	Y	B	L	L
Á	E	V	V	T	S	Ž
A	S	O	K	J	Z	Z
A	U	S	K	I	Ě	B
V	Č	V	O	O	D	O

Modlitba
Prosíme tě, Pane, ať jsme všichni závislí jen na tobě! Amen.

Blahopřejeme výhercům z prosincové Cesty

(správné řešení: B a F):

**Mikulášek Jindra z Příbrami, Rozárka Pušková z Prahy 4
a Šimon Protivánek z Nákla**

7

Neakresťár: Lucie Krajčířková

už mu to nemám nikdy vyčítat a znovu připomínat.

V našem podobnosti vidíme, že muž, kterému bylo hodně prominuto, neuměl prominout ani malý dluh druhému člověku. Nám také Pán Bůh pořád odpouští. Při každé večeri Páně v kostele přijímáme Boží odpuštění za to všechno, co jsme druhým nedobrého udělali, čím jsme druhým třeba nechtěně ublížili. Když nám Pán Bůh ve své dobrotě odpouští, stejně máme jednat i my. Máme být stejné velkorysí, milosrdní vůči druhým lidem.

Je něco, čím ti někdo ublížil? Zramilo a našťvalo tě něco tak moc, že jsi ještě nedokázal/a odpustit? Zkus prosit Pána Boha, aby ti pomohl odpustit.

Někdy nám někdo ublíží hodně. Odpusť mu je pak velmi těžké. Člověk, který nám ublížil, by se měl omluvit a říci, že lituje toho, jak se zachoval, a měl by toužit to napravit. Tím vyzná

a uzná svou chybu. Pak můžeme i my snáze odpustit. I Pánu Bohu vyznáváme, co jsme neudělali dobře, čím jsme druhým lidem ublížili. Když toho litujeme, vyznáme to, pak nám Bůh odpouští. Je možné jít a vyznat svá provinění farářů/ farářce. Tomu se říká osobní zpověď. Nemusíš se bát, o čem budete mluvit, zůstane jen mezi vámi. Pan farář/ farářka to už nikomu neříká dál. To je zpovědní tajemství.

Pane Bože, děkujeme ti, že ty nám odpouštíš, i když my sami někdy odpustit neumíme. Myslím na všechny, kteří mně nebo někomu v mém okolí ublížili, aby si uvědomili své špatné jednání a litovali toho, co provedli. Prosím o sílu, abych dokázal/a bez váhání odpustit i uznat svou vinu. Je mi líto, že se ne vždy dokáži zachovat správně. Amen.

Zuzana Kalenská

Ve stínu svých bratrů

14. Přejít do moře

Říkám si, že kdo tam tehdy s námi nebyl, těžko uvěřit. Ale všechno, co budu dál vyprávět, se skutečně stalo.

Zatímco jsme odpočívali na břehu Rákosového moře, faraon opět rychle změnil názor a rozhodl se, že nás bude pronásledovat, aby nás potrestal. Sebral celé své vojsko, šest set válečných vozů, a vyrazil za námi. Co teď? Před námi moře, lodě jsme neměli, za námi vojáci...

„Co jsi to s námi udělal, Mojžíši?“ začali okamžitě lamentovat Izraelci. „Říkali jsme ti, že raději zůstaneme v Egyptě, věděli jsme, že tohle nemůže dobře dopadnout! Teď tu všichni bidně zhyneme!“

„Mlčte!“ vykřikl Mojžíš. „Rychle se seberte a jděte k moři. Hospodin si s Egypty poradil.“ Takhle rozhodného jsem ho už dlouho neviděl. Bylo to ale nutné, protože rychlost a rozhodnost bylo přesně to, co jsme v tu chvíli potřebovali.

Během krátkého času jsme sbalili celý tábor a náš průvod začal postupovat směrem k moři, zatímco faraonovo vojsko se rychle blížilo. Oblakový sloup, kterým nám dosud Hospodin ukazoval cestu, se nyní objevil v našich zádech a zabránil tak Egyptanům ve výhledu dopředu.

„Ale jak se dostaneme přes vodu?“ myslili si nepochybně všichni. Jakmile jsme však přišli až k mořskému břehu,

Mojžíš vysoko zvedl svou hůl a v tu chvíli, věřte nebo ne, se mořské vody rozestoupily a přímo před námi se vytvořil pruh suché země.

„Rychle, běžte dál!“ pobízel lidi Mojžíš a ti se nenechali dlouho přemlouvat a pustili se tím průchodem vpřed. Šli jsme tak celou noc a právě když začalo svítat, dosáhli poslední Izraelci druhého břehu. Slyšeli jsme však, že Egyptané se bez váhání pustili za námi. Už by nás dávno dostihli, ale bránil jim v tom ten větrný vír, kterým je Bůh oddechoval od našeho průvodu. Navíc se zdálo, že do jejich řad vnese zmatek, protože jejich koně se začali plašit, vozům se lámala kola a celý jejich postup se zpomalil.

Když i poslední Izraelce stál na druhé straně moře, Mojžíš vážně pohlédl na celý zástup a zvolal: „Divejte se, jak nyní Hospodin potrestá faraona a Egypty. Divejte se a dobře si zapamatujte, co jste viděli!“ Poté znovu vztáhl ruku se svou dlouhou hůl, mávl s ní směrem k moři a v tu chvíli se průchod mezi vodami uzavřel a obrovské vlny v sobě pohřbily celé egyptské vojsko i s faraonem. Naživu nezůstal jediný z nich.

Všichni jsme ještě dlouho stáli na břehu moře a ohromeně hleděli na jeho vlny. Teď už to vypadalo, jako by se tu nikdy nic zvláštního nestalo, ale my všichni jsme právě přešli moře suchou nohou

a viděli, jak vody pohltila stovky vozů, koní a lidí.
Konečně Mojžíš zavelel: „Pojďme, postavíme tábor a pořádně to oslavíme!“
Tak s tímto jeho příkazem neměl problém vůbec nikdo.
A večer, když všude plály táborové ohně, vřítahly jsme s ostatními ženami bublinky, začaly na ně hrát a tančit a všichni muži pod Mojžíšovým vedením a ženy pod mým vedením jsme střídavě zpívali oslavnou píseň o tom, jak veliký je Hospodin, náš Bůh, a jak ve-

líké dnešního dne vykonal činy.
„Poslyš, Mirjam, děkuji ti za podporu,“ řekl mi večer Mojžíš, když jsme se mezi posledními konečně chystali ulehnout. „Ta vaše hudba a tanec byly užasné,“ pochválil mě. „Nechápu ale, jak vás napadlo zabalit si zrovna bublinky...“
„No, měla jsem takové tušení, že by se nám mohly hodit,“ usmála jsem se tajemně a v duchu doufala, že Mojžíše nenapadne zkontrolovat mi zavazadla, aby posoudil, co je zbytečná přítěž, kterou tu necháme. **Jana Krajčířiková**

Nakreslila: Lucie Krajčířiková

4

Poselství Ježíšových podobenství

Ježíš vypráví podobenství o odpuštění (Matouš 18,21-35)

Petr Ježíšovi položil otázku: „Pane, když se proti mně můj bližní opakovaně prohřešuje, kolikrát mu mám odpustit? Sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Ne sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedmkrát.“

Pán Bůh s námi jedná jako král, který se rozhodl provést vyúčtování se svými podřízenými. Mezi prvními mu přivedli jednoho, který měl u něj milionový dluh. Ten muž však neměl na zaplacení. Král tedy nařídil, aby ho s celou rodinou prodali do otroctví, rozprodali jeho majetek, a tak uhradili dluh. On však před králem padl na kolena a prosil ho: „Pane, měj se mnou trpělivost a já všechno zaplatím!“ Král bylo líto toho člověka, propustil ho a dokonce mu celý dluh odpustil.

Sotva však ten muž vyšel od krále, potkal člověka, který mu dlužil nepatrnou částku. Popadl ho a křičel: „Hned mi vrať, co jsi dlužen!“ Ten chudák si před něj klekl a zoufale ho prosil: „Měj strpení a já ti zaplatím!“ Ale věřitel stál na svém a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí.

Svédky té události to pobouřilo a šli to oznámit králi. Ten si předvolal nemilosrdného věřitele a řekl mu: „Ty ničemo! Jak velký dluh jsem ti odpustil, když jsi mi mne prosil! A tys nemohl odpustit svému druhovi tak směšnou částku? A rozhněvaný král jej potom dal zavřít, dokud svůj dluh do poslední haléře nezaplatí. Tak bude jednat můj nebeský Otec s vámi, jestliže nebudete ochotně odpouštět druhým.“

Ježíš říká, že nemáme odpustit jen 7x, ale 77x. V Bibli je toto číslo číslem nekonečnosti. *Doveďeš si představit, že někomu tolikrát odpustíš? Kolikrát ti odpustili maminka nebo tatínek? Jak ses pak cítil/a?*

Odpuštění nám pomáhá. Když je nám odpuštěno, cítíme se uvolněni, šťastní, spadne z nás ohromný náklad. A když

se naučíme i my druhým odpustit, i to nás osvobodí, protože je pro člověka velmi nepřijemné pořád si pamatovat, kdo mi kdy a jak něco provedl. S opravdovým odpuštěním to je, jako když jdete těsně podél vody po písčitém břehu u moře a děláte stopy. Za chvíli se otočíte a zjistíte, že vaše stopy voda úplně smyla. Když někomu odpustím,

5

O závislosti, která je horší než další světová válka

Mluvíme-li o závislostech, obvykle první, co nás napadne, jsou drogy, alkohol, kouření nebo hry. Poslední dobou se ale začíná stále více mluvit o závislosti na moderních technologiích. Byli to nejprve vědci, a to nejvíce psychologové a neurologové, kdo začali bít na poplach při negativních zjištěních souvisejících s touto závislostí. Po vědcích následoval zdvižený prst od učitelů a nakonec od rodičů a náhle se zdá, že je již pozdě. Učitelé zjišťují, že děti nerozumí psanému textu a pomalu již nedokáží ani souvisle číst.

Problémy souvisí s generací označovanou písmenem „Z“, což je populace, které je dnes 8 až 29 let. Jejich společným jmenovatelem je skutečnost, že začali vyrůstat již ve virtuální době existence internetu. Převzali veškeré výhody tohoto soužití, ale s tím se nepozorovaně do jejich hlav dostala také negativa z tohoto soužití plynoucí.

Pomiňme skutečnosti týkající se somatických poruch, které jsou s životem u počítače a mobilu spojené, ať jde o deformaci páteře nebo krátkozrakost. Závislost generace Z na moderních technologiích má až devastující účinek ve smyslu dalšího vývoje lidstva. To je důvod, proč neurovědci začali usilovně zkoumat příčiny této zhoubné závislosti. Jeden z prvních byl neurovědce Manfred Spitzer, který v knize *Digitální demence* popisuje proces zapříčínující skutečnost, na kterou tolik nyní pedagogové upozorňují: „*Jakmile přestane vyvíjet duševní úsilí, ochabuje nám paměť. Nervové spoje odumírají, ty nové nepřezijí, protože jich není třeba. U dětí a mladistvých dramaticky klesá schopnost učení a výsledkem jsou poruchy pozornosti a čtení, úzkost a otupělost, poruchy spánku a deprese, nadváha, sklony k násilí a celkový úpadek společnosti.*“

Nyní se ptáte, jak je to možné, a přitom sami jistě znáte důvody. Všichni to kolem sebe vidíme a sami to děláme – takzvané rychlé rolování obrazovky, posouváme text, abychom se co nejrychleji dopátrali výsledku. Nesnažíme se složité texty analyzovat, svým úsilím dojít k výsledku – hledáme již samotný výsledek. To má za následek shora Spitzerem popsanou demenci. Přidejme další pokrok – místo letmého skenování textu nyní zaúkolujeme umělou inteligenci, aby vše za nás udělala. Ostatně, zeptáte-li se dnes školáků, jaké mají taháky, není to nic jiného než zapnutý mobil s AI připravenou řešit například matematické úlohy. Výzkumy: „*Asi 72 procent dospívajících použilo už alespoň jednou nějaké diskusní společníky založené na principu umělé inteligence*“.

K používání AI vydala u nás společnost STEM koncem května 2025 statistiku: „*Uživatelé AI ji nejčastěji používají ve svém volném čase pro zábavu (67 %), ne-*

celá polovina (46 %) v práci a dvě pětiny lidí ve škole.“ Na druhé straně jsou však podle STEM lidé, kteří AI nepoužívají, z výzkumného vzorku jsou to tři desetiny a jak zpráva píše: „*o AI ani nestojí, přičemž častěji se takto vyjadřovali lidé nad 60 let (44 %).*“ To je důkaz a obraz dnešní doby. STEM to upřesňuje: „*Positivní postoj (k AI) častěji zastávají mladší lidé ve věku 18–29 let (59 %), kdežto lidé nad 60 let se v obdobné míře (57 %) přikláníjí spíše k opačnému pohledu.*“

Šokující je zjištění americké neziskové společnosti Common Sense Media. Ve zprávě z července 2025 dospívá k závěru: „*Část mladých si raději povídá s AI než s vrstevníky. Podle studie asi 72 procent*

stránky zůstávají klíčovou součástí jejich života a někteří je používají téměř neustále. Chatboti s umělou inteligencí se v každodenním životě, od vzdělávání až po zábavu, stávají stále běžnějšími.“

JAK SE BRÁNIT

Vraťme se k teoriím o závislosti na moderních technologiích. Neurovědci a psychologové začali dokonce objevovat nové choroby, jako jsou tzv. FOMO (z anglického fear of missing out), tedy obava z neprožití zážitků dostupných ostatním v důsledku nepřítomnosti na sociálních sítích, či tzv. nomofobie (z anglického no mobile phone phobia), tedy strach z bytí bez mobilního telefonu. Nebo je zajímavý

dospívajících použilo už alespoň jednou nějaké diskusní společníky založené na principu umělé inteligence.“ Výzkumníci dále konstatují: „*Společníci s umělou inteligencí se objevují právě v době, kdy se děti a dospívající nikdy necítili osamělejší. Nejde jenom o tuto novou technologii – jde také o generaci, která nahrazuje lidské spojení stroji, přenechává empatii algoritmům a sdílí intimní detaily se společnostmi, které nemají na srdci nejlepší zájmy dětí. Náš výzkum ukazuje, že společníci s umělou inteligencí jsou mnohem běžnější, než se lidé možná domnívali – a že máme jen úzký prostor pro vzdělávání dětí a rodin o dobře zdokumentovaných nebezpečích těchto produktů.*“

Tyto závěry potvrzuje i další americká společnost PEW Reserch, ta tvrdí: „*I když teenageři vyjadřují smíšené pocity ohledně dopadu sociálních médií, tyto*

pojmem „digitální narcismus“, který uvádí Andrew Keen ve své knize *Digital Vertigo* a dává pojem do spojitosti se sociálními sítěmi MyFace a Facebook. Co je také závažné, to popisuje citovaný neurovědce Spitzer: „*Představ si, že všichni trpí digitální demencí, ale nikdo si ničeho nevšimne! Jen cynik se může domnívat, že tomu nemůže být jinak, protože k podstatě demence patří v posledku i to, že se stáváte nekritickými, že nejste schopni dále správně uvažovat a především si už vůbec neuvědomujete, co se kolem vás vlastně děje.*“

Jak civilizaci uchránit před nezdravými účinky moderních technologií?

Daniel Sieberg přichází s pojmem *Virtual Weight Index*. Vychází z toho, že virtuální hmotnost lze přesně změřit, postupně sečíst všechny body a průměrný počet bodů naznačí, jak jsme na tom se svou digitální

kondici. Toto Sieberg doplňuje: „Člověk nemusí být vědec, aby pochopil, že příliš velké množství určitého jídla může škodit. Tak proč neaplikovat stejný způsob myšlení na binární kalorie?“

GENERACE Z A VÍRA

Americký vysokoškolský student teologie Ben Leblanc, který se s modlitbou vydává na cestu životem, vnáší křesťanské myšlení do moderního kontextu. Ve svém blogu se svěřuje s tím, jak tlumí lákavý svět virtuální reality, a píše: „Naštěstí existuje vzkvétající průmysl ‚hloupých‘ telefonů, včetně Light Phone a CAT s22 Flip, které oba poskytují šťastný kompromis mezi všestranností chytrého telefonu a analogovým klidem. Výběr telefonu s menší obrazovkou a menším počtem aplikací ztišuje mysl a pomohl mi užívat si ranní čtení, aniž bych se musel starat o při-

chozí textové zprávy a e-maily – nebo se místo Duchů svatých vracet ke Googlu. Je docela pravděpodobné, že moje generace bude i nadále mít potíže se čtením a porozuměním Bibli, pokud čtení nebude běžnou součástí našich životů. Čtení je klíčem k pokladnici poznání, jejímž základem je Písmo. Ale bez klíče bude Písmo – a dvou- sečná zbraň duchovní moci v něm (Žd 4,12) – pro nás stejně nepřístupné jako Bratři Karamazovi nebo Cesta poutníka.“ Zajímavé je, že jako z USA přicházejí první zprávy o „digitální demenci“, nyní přicházejí zprávy povzbudivější. Například naznačují, že se mírně mění trend: „Mladí křesťané touží po hlubším a autentičtějším duchovním spojení, vracejí se do kostela nebo ho navštěvují poprvé a zažívají hnutí probuzení v USA, Evropě i mimo.“ Americká média (jako web Christianity Today) přitom uvádí, že

„křesťané generace Z mezitím nejméně pravděpodobně čtou tištěnou Bibli. Z těch, kteří konzumují Písmo digitálně, 59 % používá biblickou aplikaci, třetina dává přednost podcastům a téměř čtvrtina se učí na TikToku.“ V některých recenzích můžeme číst: „Baví mě Bible App Lite! Od té doby, co jsem si ji stáhl, čtu Bibli dnem i nocí. Můj život se změnil! Pomohla mi přiblížit se k Bohu a mé sny se nadobro změnil. Bůh je mocný! Od té doby, co jsem si stáhl Bible App Lite, jsem naplněn radostí a zavázal jsem se sloužit Bohu navždy. Pomáhá mi modlit se a slyšet Boží slovo každý den.“

Proto stále platí biblické slovo Římanům 12,2: „A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé.“

Mirko Radušević

Rozhovor s Jiřím Chválou

Kam až dovedla závislost na moderních technologiích generaci Z

Americký výzkum YouGov uvádí: Čtenářské návyky generace Z, nebo také takzvaně „digitální“, zaostávají za všemi ostatními generacemi. Američané ve věku 18 až 29 let přečetli v roce 2025 v průměru pouze 5,8 knihy. Jessica Hooten Wilsonová, profesorka humanitních věd na Pepperdine University, k tomu pro časopis Fortune uvádí: „Není to ani neschopnost kriticky myslet, je to neschopnost číst věty.“ Popsaný vývoj v USA můžeme sledovat také u nás. Osobní zkušenosti pedagogů mluví o tom, že generace Z nerada čte. Při povinné četbě se spoléhá na shrnutí od umělé inteligence a miji smysl zadané četby. Dnešní děti spíše text skenují, než aby jej analyzovaly – již četba a porozumění Shakespeareovi jim dělá potíže. Čtení je chápáno spíše jako prostředek k dosažení cíle než jako potěšení.

O generaci Z a jejich problémech nejen s chápáním textů jsme diskutovali s Jiřím Chválou, psychologem a farářem naší církve.

Můžete výše uvedené o generaci Z potvrdit, nebo vyvrátit?

Musím se přiznat, že o Generaci Z toho příliš nevím. A také nejsem velký přítel uspěchaných generalizovaných označení čehokoli, natož lidských generací.

Pokud budeme hovořit o lidech, kteří už automaticky nenavazují na zkušenosti předchozích generací, méně vytvářejí vlastní přímé zkušenosti a nejsou už na cestě za novými informacemi odkázáni na tištěná média, rozhlas a televizi, protože žijí v éře všudypřítomného internetu a výpočetní techniky, umím pochopit, že méně čtou.

Ve čtenářské aktivitě mohou zaostávat za svými přímými předchůdci, ale pochybuji, že zaostávají za všemi ostatními generacemi. Ještě před zhruba sto lety, tedy poměrně nedávno, jsme i v Evropě měli mnoho negramotných obyvatel. A věřím, že se nejednalo pouze o lidi nemoudré a neinteligentní.

Osobně vidím jako alarmující něco jiného, než pokles četby. A sice kombinaci trendu masového konzumu a digitální komunikace. Ještě jinak řečeno – konzumování komunikace. K tomu musím připočítat ještě třetí faktor, kterým je bezbřehé používání už hotových zkratk (tedy zjednodušení všeho druhu).

Snaha zjednodušovat co je složité patří k našim základním mentálním vzorcům. Jenže když zjednodušování nevytváříme sami, anebo na něm alespoň nějak aktivně nespolupracujeme, když zjednodušení přebíráme jako hotový produkt, a ještě k tomu konzumním způsobem, je to problém. Problém v tom smyslu, že tím vstupujeme do světa, který funguje pouze jako gigantický online hypermarket s komoditami instantních potravin a spotřebního zboží na jedno použití. A to je vlastně i případ výtahu textu pořízeném AI namísto poctivě vyjádřeného shrnutí na základě vlastní četby.

Je příčina v tom, jak uvádí některé výzkumy, že tento negativní trend vznikl na základě stále většího používání moderních technologií a závislosti na nich?

Součástí proměn životního stylu, jak je zažíváme, není jen faktický nástup nových a nových technologií, ale také masová poptávka po nich. A stále více pragmatické a na měřitelný výkon zacílené nastavení člověka. Technologie samotné nechápu apriori jako projev negativního sklonu ke zpohodlnění. Mnohem více jsou pro mne projevem excelentní lidské kreativity. Problém není v tom, ŽE tu jsou, CO přinášejí, problém vidím v tom, že jejich účinky se šíří živelně, že je velmi slabý zájem o otázku, JAK je používat.

Co se děje v našem mozku, jsme skutečně nastromeni tak, že jen hledáme nejlehčí prostředek dosažení cíle, až z toho vzniká závislost? Například neurovědec Manfred Spitzer v knize *Digitální demence to*

popisuje: Jakmile přestaneme vyvíjet duševní úsilí, ochabuje nám paměť. Nervové spoje odumírají, ty nové nepřezijí, protože jich není třeba.

Jakmile přestaneme vyvíjet duševní úsilí, ochabuje nejen paměť, ale také volní schopnosti – přestává fungovat vůle a odhodlání jít přes překážky. A právě ono „chození přes překážky“ odjakživa působilo na utváření lidského mozku.

Ačkoli nejsem odborník na závislosti – adiktolog, nemyslím si, že se vznikem závislosti je to tak jednoduché, že vznikne jen v důsledku hledání nejlepší cesty. Závislé chování má podle mého názoru silnou spojitost s hledáním bezpečí, anebo možná lépe řečeno pseudobepečí. Dělat něco jednodušeji nemusí znamenat jen to, že je to méně náročné, namáhavé, ale může to přinášet pocit bezpečnější volby. A řekl bych, že tento aspekt se uplatňuje také u závislosti na digitálních komunikačních technologiích. Při seznamování s potenciálním partnerem či partnerkou, při seznamování a rozvíjení vztahů s vrstevníky, například mezi novými spolužáky. Jestliže někdo digitální svět upřednostní právě z přesvědčení, že pro něj představuje větší bezpečí, začne mít blízko k tomu, aby se z původní jedné z mnoha možností stal stereotyp.

Na to navazuje související otázka. Psychologové a pedagogové shledávají, že digitální generace má svoji identitu ve světě virtuálním. Navíc generace Z žije globálně a jako první prožívá tzv. stres pramenící z globálních událostí (viz rovněž tzv. doomscrolling nebo doomsurfing). Jaké to může mít důsledky na jejich osobnost a její vývoj?

Jsem přesvědčený, že rozhodně ne jen ne-

gativní. Být „doma“ na celém světě a ne pouze v české kotlině může sice přinášet oslabení tradiční pevné vazby k rodnému místu, jistou rozvolněnost, neukotvenost, ale může také přispívat k převzetí větší odpovědnosti. Je ovšem třeba zdůraznit rozdíl mezi tím „být doma ve světě globálním“ a „být doma ve světě virtuálním“. Nejlepší prevence proti dlouhodobému stresu nebo frustraci anebo dokonce depresi z globálních událostí je právě převzetí aktivní odpovědnosti za věci, které mohou zkoušet ovlivnit, třeba jen nepatrně.

Můžete nám vysvětlit pojem tzv. digitální demence, tedy snížení mentálních schopností, způsobené dlouhodobou závislostí na digitálních médiích?

Už jsme se v rozhovoru dotkli tématu zkratk a zjednodušování. Když se člověk nechá unést touhou po jednoduchosti, rychlosti a kvantitě neboli nenasytosti, tedy aby vše šlo jednoduše, rychle a aby toho ještě navíc bylo hodně, může to v našem digitálními technologiemi prošívaném světě vést k jevu, u něhož se ujal termín digitální demence. Což vlastně znamená, že máme mozek, který s pomocí výpočetní techniky a jejích produktů stále provádí nekonečné rešerše, z nichž ale umí máloco skutečně zpracovat.

Ambice mít co nejjednodušeji a co nejrychleji co možná nejvíce, představuje jeden z tradičních – vůbec ne novodobých – odstrašujících příkladů. A pokud má čím dál tím více lidí, dokonce i z těch úplně nejnižších příjmových skupin, pocit, že se o to s pomocí moderních technologií mohou reálně snažit, pak jim nic nezasahuje to živelným způsobem uskutečňovat. Výsledkem je neustálé těkání, vyhledávání podnětů, které už nemají

vůli a kapacitu autenticky zpracovávat.

Je závislost na moderních technologiích srovnatelná s jinými závislostmi, se kterými jste se třeba setkal ve své praxi?

Jistě by se daly najít nějaké styčné body, ale obecně bych neřekl, že se jedná o jednu homogenní skupinu. Lidské příběhy chronických uživatelů alkoholu a drog jsou často úplně jinými příběhy...

Jak lze závislost na čemkoli a v našem případě na moderních technologiích „léčit“? Může mít naději současná akce ve školách (zejména v severských zemích a částečně u nás), kdy jsou dětem ve škole zakazovány mobily?

Restrikce má smysl jen jako krizové opatření. Nemůže to být řešení, na které lze dlouhodobě spoléhat. Jednak je podle mého názoru nutné si k restriktivnímu opatření, které člověk přijme zvenku, kterému se v danou chvíli podřídí a přizpůsobí, najít postupně vlastní validaci – potvrdit jej svobodným osobním rozhodnutím. Tedy svobodně se zastavit, svobodně s něčím přestat, svobodně se něčeho zříci. A jednak je potřebné udělat krok někam dál: Pokud pochopím, že určitá má dosavadní praxe mi nejen něco přinášela, ale také mne o něco obírala, poškozovala mne, pak je na místě nejen ze svého života něco vyčlenit a zbytek nechat být takový, jaký byl, ale začít utvářet nové vize, a začít nějakou novou praxi. Stručně řečeno: Zákazy jsou pro nezralé. Jak pro nezralé děti či dospívající, tak pro nezralé dospělé. V určité chvíli mají smysl, ale nelze na nich založit žádnou naději v lepší příští...

*Za rozhovor děkuje
Mirko Raduševič*

Doktorka Helena Kumperová:

Závislost není slabost vůle, ale nemoc těla i duše

Doktorka Helena Kumperová, respektovaná psychoterapeutka s hlubokým duchovním přesahem, se léta věnuje tématu závislosti. Zároveň je členkou ČČSH, jako psychoterapeutka úzce spolupracuje s Plzeňskou diecí a léta vyučovala psychologii na Husově institutu teologických studií. Dle ní na úplném počátku závislosti často nestojí látka, ale prázdnota, nenasycená touha a bolest duše. V rozhovoru otevřeně mluví o závislosti jako o nemoci, která zasahuje tělo, psychiku i duchovní rozměr člověka. Přibližuje, proč bez péče o duši nelze mluvit o skutečném uzdravení, jakou roli může sehrát víra a pastorační – a kde naopak hrozí riziko výměny jedné závislosti za jinou.

Ve své terapeutické praxi se setkáváte s lidmi bojujícími se závislostí v různých podobách. Co stojí nejčastěji na úplném začátku závislosti – je to spíš bolest, prázdnota, nebo snaha něco „necítit“?

Na počátku závislosti, dle mé zkušenosti, je často absence smyslu, důležitosti či touha dokázat více, neschopnost reflek-

tovat vlastní limity, touha mít více, dokázat více. Touha strahuje. Je sama destruuující v případě, že jsou žádosti nevyslyšeny a nedosyceny. Je možné, že za tím stojí i nedosycenost, která je hladem po lásce, uznání, ocenění a přijetí. H. P. Röhr (2015) se nad tématem zamýšlí v knize *Závislost*, kde zmiňuje příběh Tři zlaté vlasy děda Vševeda, který odhaluje příčiny ➤

neradostného osudu vesnice. Vystupuje zde žába, sedící na prameni, myš, která požírá kořeny jabloně a ona pak nerodí a převozník, který čeká, že jej někdo vystřídá u převoznického voru. Röhrl závislost připodobňuje, pokud si příběh dobře pamatují, k převoznickému voru, který převezme jen další člověk, jenž se chopí převoznického řemesla, z něž není možné odejít.

Pokud o tom znovu přemýšlím, nabízí se dvě roviny: závislost se vykompenzuje další závislostí či se do závislosti přibere další osoba, „spoluzávislá“, která se též plaví den za dnem na převoznickém voru a žehrá na řemeslo, anebo nastane prozření a převozník vor opouští, protože našel myš, která požírá kořeny. Našel příčiny či traumata ve vlastním hlubokém dětství či mládí, postaví se jim, uzná je a vyléčí. Postaví se čelem ke své duši. V terapii se duše často nazývá vnitřním dítětem. Pozveme jej, někdy jsme překvapeni jeho chováním či vzezřením, jelikož nám zrcadlí péči o sebe sama. Ale tím onen převozník též objeví zdroj své radosti, sundá žabu z pramene a najde smysl života. Tím by mohl mít příběh závislosti dobrý konec. Je mnoho těch, kterým se podařilo.

Závislost se často popisuje jako nemoc těla a psychiky. Má podle vás i duchovní rozměr – například ztrátu smyslu, naděje nebo vztahu k sobě samému?

Chybí nám péče o duši. Zanedbali jsme ji. Kdysi jsem podobná slova četla od Tomáše Sedláčka, ekonom, jehož dílo mi otevřelo pojmy ekonomie v jiném kontextu. Závislosti narůstají v období konjunktury i krize. Závislost je tu s námi. Je reakcí na potřebu mít, vyrovnat se, získat, ale také necítit bolest, bolest duše. Často vznikne velmi nenápadně, kdy se po experimentaci zjeví jako potřeba. V našem diskursu bychom ji mohli vnímat jako nabídku, možnost závisející na míře úsilí, které vyvineme, abychom dosáhli mety, kterou jsme si vytyčili, a pak přijde potřeba tišit volání duše i těla dostupnými prostředky, prací, jídlem, léky, alkoholem či jinými látkami, ale nemusí se jednat jen o látkovou závislost. Začíná tiše a nenápadně, jako lék, ze kterého se stane zpočátku berle, pak hůl a nakonec součást osoby, jako druhé já, které věčně připomíná, co vše ještě může mít, když...

Závislost pak řídí vše. Přebírá kontrolu. Ráda bych setrvala u vysvětlení, že jde o nemoc těla i duše. Není jen nedostatkem vůle, ale nemocí, která vyžaduje léčení. Trošku jiné než angina.

Působila jste také na HITS Praha jako vyučující a poradkyně studentů. Jak vás tato zkušenost práce s lidmi studujícími pastorační práci ovlivnila v pohledu na téma závislosti a jejich prevence?

Výuka na HITS Praha byla pro mne naprosto fascinující zkušeností, v roli poradce se otevíraly příběhy, které byly často i mimo rámec mých dosavadních setkání s klienty. Zajisté mne obohatily, v některých momentech i zpevnily v limitech a rámcích podpory, které bylo nutné vystavit. Studující byli odevzdání své práci, kterou již povětšinou vykonávali, ale především objevovali víru jako nosnou páteř své práce, která tím získává pev-

nost, etické limity opřené o skutečné a pevné základy, morální kompas, který člověka dokáže držet v roli i jejím uplatňování...

Setkáváte se ve své praxi s klienty, kteří mají negativní zkušenost s církví nebo náboženstvím? Jak se podle vás může církev stát bezpečným místem i pro lidi se závislostí, aniž by sklouzla k posuzování?

Setkávám se ne snad s negativní zkušeností, ale často rezervovanou reakcí, pokud se klienti dotáží na mou spiritualitu, na můj vztah k víře. Dojde tím k odhalení, které vnímám velmi intimně a jejich reakce není vždy porozuměním, ale často po- vzdechem nad berličkou, kterou je člověku víra. Blahoslavení...

Nemohu soudit, nepřísluší mi to, jen zalitovat, že do jejich domu možná zatím Bůh nevstoupil. Nebo je v něm a čeká, až si jej všimnou. Církev může nabídnout prostor pro duši, místo k setkání, komunitu, jako náhradu za ztracený ráj podle Zygmunta Baumanna v Tekuté modernitě (2002). Může mu poskytnout důvěrné setkání, ale i místo pro hluboké pastorační rozhovory. Ne nadarmo byla role kmotra v těžkých chvílích člověka jako průvodce a ochránce.

Z duchovního hlediska se často mluví o svobodě. Co podle vás znamená svoboda v kontextu závislosti – a je realistické o ní mluvit už během léčby?

Svoboda pro duši, v období závislosti, je méně reálná, protože cyklus, ve kterém se závislá osoba pohybuje, jí nedává prostor pro svobodu, kterou bychom rádi vnímali a oslavovali. V podobnosti podle Matouše (12,29) o silném muži a svázání se hovoří o potřebě spoutat silného muže – nejprve projít procesem léčby, přerušením rutiny – čili bychom mohli uvažovat o odpojení od zdrojů závislosti, od jedů, které vstupují. Poté teprve je třeba vymést dům, vyčistit jej od škodlivého. Tím bude očištěn i muž a stane se svobodným, nezávislým.

Jakou roli mohou sehrát duchovní, faráři nebo pastorační pracovníci v doprovázení lidí se závislostí? Kde jsou jejich možnosti – a kde už by měli předat člověka odborníkům?

Jakkoliv si jejich práce vážím, zde je nutná spolupráce s odborníky. Ani oni se bez péče o duši neobejdou. Bez spolupráce je riziko uzavření se v kruhu závislosti a převzetí převoznického voru, jak jsem zmínila na počátku našeho rozhovoru.

Co vám v práci se závislými lidmi dává naději, že změna je možná – i když cesta bývá dlouhá a klikatá?

Práce se závislými je pro mne velmi křehkou entitou, jelikož je výrazně odevzdaná do rukou klienta a jeho setkání se se sebou. Tedy mohu jít s ním, pomoci mu nést batoh tíhy, ukázat mu cestu a svítit na ni, čekat, až dojde ke skutečné spolupráci v multidisciplinárním týmu. Bez lékařské péče, oddělení od zdroje závislosti, porozumění odpovédím z příběhu O třech zlatých vlasech děda Vševěda – postavám převozníka, žáby a myši – a bez pastorační, je vyléčení méně reálné.

Ondřej Syrový

fotografie: archiv autorky

Začíná tiše a nenápadně, jako lék, ze kterého se stane zpočátku berle, pak hůl a nakonec součást osoby, jako druhé já.

Seriál Dotek anděla: Naděje, která počítá se slabostí

Americký seriál Dotek anděla, vysílaný v letech 1994–2003, patří k nejznámějším televizním pokusům převést křesťanské poselství do populární kultury. Devět sezón staví na jednoduchém, ale funkčním schématu: andělé vstupují do konkrétních lidských příběhů a pomáhají jejich hrdinům znovu objevit smysl, naději a odpovědnost za vlastní život. Ústředními postavami jsou laskavá a zpočátku „učednická“ Monica v podání Roma Downey, její zemitá a mateřská protiváha Tess, kterou ztvárnila charismatická Della Reese, a anděl smrti Andrew, hraný Johnem Dymem. Právě herecká chemie této trojice dává seriálu lidské teplo a brání tomu, aby se duchovní témata zvrhla v chladné moralizování. Epizody dotýkající se závislosti – alkoholu, drog či hazardu – patří k těm nejsilnějším. Závislý člověk zde není vykreslen jako viník, ale jako někdo, kdo se ocitl ve slepé uličce bolesti a studu. Seriál zdůrazňuje, že uzdravení nezačíná zázrakem, ale přiznáním bezmoci a přijetím pomoci. Andělé neřeší problémy za lidi, pouze je doprovázejí. Teologicky je seriál vystavěn na silném pojetí milosti. Dotek anděla nenápadně připomíná, že první krok ke změně vede přes přiznání vlastní bezmoci a otevřenost pomoci – lidské i Boží.

Ondřej Syrový

Děkan HTF UK - O modernismu v českém katolicismu

Srdečně zveme na další přednášku v rámci letošních extenzí v pražském vinohradském sboru. Uskuteční se ve čtvrtek 12. února od 19 hodin. Doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D., promluví na téma „*Snůška všech herezí: Moderna a modernismus v českém katolicismu*“.

Těšíme se na vás ve Farského sále vinohradského Husova sboru (vchod z Dykovy ulice, zvonek Farského sál) v 19 hodin.

red

Dejvické setkání k 176. výročí narození T. G. Masaryka

V neděli 1. března se sejdeme k setkání při příležitosti 176. výročí narození T. G. Masaryka v Husově sboru v Praze 6 - Dejvicích a následně na Bachmačském náměstí u pomníku T. G. M.

red

Mezinárodní uznání hranic států – je státní hranice politická „vrstevnice“ nebo „izobara“?

Otevřený bytový seminář tematické řady 2026:

PhDr. Michael Romancov: *Uznání v souvislostech (plíživých) krizí.* Michael Romancov působí na Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd UK. Věnuje se Rusku, politické geografii a geopolitice. Jde o vědní obory na pomezí geografie a politologie. Ptají se, jak může uspořádání fyzického prostoru ovlivňovat to, co se děje a kdo vládne. A naopak. Zkoumají státní uspořádání, mezinárodní vztahy, hranice, rozložení moci včetně moci informací a dezinformací.

V úterý 10. února v 17.30 hodin na Evangelické teologické fakultě UK, Černá 9, Praha 1, třetí patro, místnost E.

Otevřené bytové semináře se na ETF UK konají již osmým rokem! Pojdme svobodně myslet v rozhovoru s druhými nebo jen tak poseďte. Kontakty: bastecka@etf.cuni.cz; tel. 776 027 468.

red

Přednáška Architekt a scénograf František Zelenka (1904-1944)

18. 2. 2026 v 18 hodin v Auditoriu OVK, Maiselova 15, Praha 1, 3. patro.

Přednáška architekta Zdeňka Lukeše představí život a dílo architekta a scénografa Františka Zelenky, zavražděného v roce 1944 v Osvětimi. Tento nadaný absolvent pražské techniky byl nejmladším členem legendárního sdružení Devětsil a patřil mezi výrazné osobnosti meziválečné kulturní scény. Zelenka je známý mimo jiné spoluprací s Voskovcem a Werichem v Osvobozeném divadle, kde se podílel na divadelních výpravách, kostýmech i plakátech inscenací. Je také autorem řady významných architektonických realizací, mezi něž patří vila na Babě, portál Vilímkova nakladatelství na Národní třídě či letní dům Jana Wericha. Připomeňte si talentovaného umělce, jehož život byl spojen i s Židovským muzeem v Praze.

red

Církev československá husitská si Vás dovoluje pozvat
k setkání při příležitosti letošního 176. výročí narození

Tomáše Garrigua Masaryka,

které se koná pod záštitou 1. místopředsedy Poslanecké
sněmovny Parlamentu České republiky
Ing. Patrika Nachera v rámci projektu *Naše a evropská
společnost* v budově Poslanecké sněmovny Parlamentu
České republiky v Praze 1, ve Sněmovní 4, v sále Státních aktů

2. 3. 2026 od 16 hodin

V programu

Úvodní pozdravy a projevy

Ing. Patrik Nacher, 1. místopředseda Poslanecké sněmovny PČR
ThDr. Tomáš Butta, Th.D., patriarcha ČČSH
Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., dr.h.c., pražský biskup ČČSH

Přednášky

PhDr. Marie L. Neudorfllová, Ph.D., historička,
vysokoškolská pedagožka, odborná publicistka
Tomáš G. Masaryk a František Palacký

Prof. Mgr. Vratislav Doubek, Ph.D., historik,
působí na katedře politologie FF UK a Masarykově ústavu AV ČR
**Problém násilí a nenásilí v myšlení a postojích
Palackého a Masaryka**

Hudební vystoupení pěveckého sboru studentů
Gymnázia Jana Keplera - Vocalissimo

Potvrďte, prosíme, svoji účast do 27. února 2026 na elektronickou
adresu: prihlasky@ccsh.cz nebo na adresu Kulturní rada ČČSH,
Mgr. Oldřich Nováček, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6,
kontaktní telefon: 737 279 993

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Projekt je uskutečněn za laskavé podpory Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky